

SELMECBÁNYAI HIRLAP

Egy évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyedévre 2 korona
50 fillér.

— Egyes szám ára 20 fillér. —
Hirdetések megállapodás szerint számítanak.
— Nyilttér díja soronként 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

DR. PAULOVICS ISTVAN

Az expedíciót s hirdetőseket illető reklamációk a lapvezető

Joerges Ágost özvegye és fia
céghez intézendők,
hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

A kormány és a választójog.

Az ellenzék, különösen annak Justh-párti része, állandóan azzal vádolja a kormányt, hogy a választójogi reform megalkotására nem törekszik komolyan, sőt mesterséges huzavonával szándékosan halogatja a régi, nagy feladat megoldását. Még a hónapok óta folyó technikai obstrukciónak is az az ürügye, hogy ezzel a parlamentárizmust felforgató, az egész törvényhozás működését megbénító forradalmi eszközzel a választójogi reform megvalósítására akarja az ellenzék a kormányt rákényszeríteni. És még az annyira óhajtott békés kibontakozásnak is az a legfőbb akadálya, hogy a Justh-párt sehogysem hajlandó engedni abból a téves, de annál merevebb fölfogásából, hogy a szavazati jog reformját neki kell a kormánnytól kicsikarnia.

Teljességgel nincs igaza az ellenzéknek. A képviselőválasztás rendszerének az általános szavazati jog alapján való gyökeres átalakítása egyik sarkalatos pontja a Héderváry-kormány programjának, benne volt a munkapárti képviselők programbeszédeiben is, teljes határozottsággal van

legelső rendű törvényhozási feladatának föl-tüntetve a trónbeszédben és a Ház föliratában. Mindezekon felül a miniszterelnök is többször és nyomatékosan kijelentette, hogy azt a korszakos jelentőségű belügyi kérdést sürgősen napirendre fogja tüzetni, olyan sürgősen, amint csak egyáltalában lehetséges lesz.

Ismeretesek azonban azok az okok, amelyek miatt a választójogi reformra vonatkozó javaslatot mindeddig nem terjeszthette a Ház elé a kormány. Halasztást nem tűrő egyéb munkálatok foglalták le a maguk számára az elsőbbséget. Helyre kellett állítani a koalíció bomlásával tökéletesen felfordult közéleti rendet. El kellett takarítani a romokat, mielőtt új építkezéshez lehetett volna kezdeni. Az államháztartásnak százötvenmilliós deficittel veszedelmesen megbillentett egyensúlyát is helyre kellett hozni. Azután a naptári határidőhöz kötött bankügy kötötte le a törvényhozás tevékenységét. A véderő reformjának egy évtizedet meghaladó idő óta vajudó ügyét sem lehetett a választójog kedvéért elhalasztani, mert az állam külső biztosságáról gondoskodni minden egyebet megelőző sürgősségű kötelesség, mert a katonai javaslatok elintézetlen volta valóságos torlasz

közéletünk szabad folyása útjában, amely torlaszt okvetlenül el kell távolítani a belügyi reformmunkálat megkezdése előtt s mert a választójogi rendszer ujjaalkotása után természetesen új választásnak, új parlamentnek kell következnie, amelyre nem szabad a véderő kérdését elintézetlenül hagyni örökségül.

A legsúlyosabb ok pedig, amely a választójogi reform munkabavételét eddig nem engedte meg, az volt, hogy a kormánynak meg kellett és meg kell várnia, tervezetének elkészítése előtt, a népszámlálási adatok statisztikai feldolgozását, ami nélkül megbecsáthatatlan könnyelműség lett volna elavult adatok alapján kezdeni korszakalkotó újításba.

A miniszterelnök azt is kinyilatkoztatta nemrégiben, hogy a statisztikai munkálatokat a legnagyobb sürgősséggel fogja végrehajtatni. És azt meg is tette azzal a pontos lelkiismeretességgel, amellyel valamennyi ígéretét beváltotta. Meg kell állapítani, hogy az országos statisztikai hivatalban nem kevesebb, mint nyolcszázhuszonnyolc ember foglalkozik a választójogi adatok rendezésével és feldolgozásával. Soha még ilyen lázas munka a statisztikai hivatalban nem volt s ez a rendkívüli munka-

Hány bimbó hervad el? . . .

Hány bimbó hervad el tavasszal,
Elkésett, gyilkos fagy miatt?
Mielőtt édes napsugárra
Illatos kehelyét kitarja:
Beteg lesz, sínylik, elfonyad . . .

Hány kis madár lehull az ágról?
— Nem bír ki egy zord éjszakát —
Grádó, mező még meg se hallá,
Hogy válik kedve, búja dallá;
Elveszti már kis dalnokát.

Hány emberszív törik meg ifjan,
Dallal, virágokkal tele!
Szerelme, száz reménye, vágya
Még meg se csendülhet dalába;
Örökre sirba száll vele . . .

Baresai Fekér Géza.

RIP VAN WINKLE.

Ira: PAKOTS JÓZSEF.

Hudák János, a segédhivatali aligazgató, népszerű ember volt a miniszteriumban. Ennek a népszerűségnek az oka az öreg Hudák sajátzerű egyéniségében rejlett. Mert az aligazgató igen kedves, vajszívű, alázatos kis emberke volt, aki előre

köszönt még az alantasainak is és a hivatalozgát is megurazta. Azt lehetne mondani, hogy Hudák bácsinak, így kell neveznem, mert mindenki így nevezte, épen az volt az egyénisége, hogy nem volt semmi egyénisége. Ha valamikor talán lehetett volna is nála erről beszélni, az olyan messzi időre esett, hogy arra bizonyosan még ő maga se emlékezett. Mindenesetre ez az idő boldog házasságának három évtizedes korszakán kívül eshetett.

E gyengéd és kiméletes körülírásból is bizonyára méltóztatnak sejteni, hogy Hudák bácsi papucshős volt a legideálisabb értelemben.

De ne fesszeggünk családi titkokat. A lényeges különben is az, hogy Hudák bácsi nagyon népszerű ember volt. A miniszteriumban is, a társaséletben is. De legfőképp a miniszteriumban. Itt határozottan szerették. A kollégái, fellebbvalói, alantasai egyaránt. Már húsz esztendeje dolgozott a segédhivatalban. Fogalom lett. Az egész miniszterium Hudák bácsinak szólította. Ezt nem lehet elégszer ismételni. Még a miniszter is.

A miniszterek tudvalevően nagyon sűrűn változnak a miniszteriumokban. Jönnek és mennek az új kormányokkal. Ha új miniszter jött s a személyzet bemutatkozott, öccellenáciájának feltétlenül megakadt a szeme a Hudák bácsi kicsi,

igénytelen, kopott, semmi alakján. És megkérdezte az államtitkártól:

— Ki az a furcsa bácsi?

Bácsi! Önkénytelenül is így mondta. És az államtitkár ezt felelte:

— Hudák bácsi, a segédhivatali aligazgató!

A legközelebbi alkalommal aztán, mikor a miniszternek dolga akadt a segédhivatal aligazgatójával, öccellenáciája így szólította a tiszteltreméltó aligazgatót:

— Hudák bácsi!

Már ez olyan természetes volt.

Húsz esztendeje dolgozott Hudák bácsi a segédhivatalban s ez a húsz év ránézve minden nevezetesebb mozzanat nélkül folyt le. A huszonegyedik esztendőben aztán különös esemény történt. Ezt az eseményt lehetne nagy szerencsének is nevezni és ha Hudák bácsi értené a kártyához, hát bizonyosan valami vonatkozást is találhatna a huszonegyes szám és e szerencse közt. Mert az történt, hogy . . .

De bocsnat, ezt a nagy eseményt nem lehet csak így, röviden előadni. Ott kezdődött a dolog, hogy a miniszter öccellenáciája Karlsbadba ment háromheti kúrára. A miniszter ugyanis gyomor-bajos volt s Karlsbad már beletartozott a nyári kormányzati programjába.

erő most már igen rövid idő alatt elkészül a rengeteg anyag megmunkálásával.

A kormány azonban még azzal sem éri be, hogy ily megfeszített erővel, ennyire soron kívül végezteti a választójogi reform előmunkálatait, a sürgős megvalósítás iránti komoly elhatározásának fényes bizonyosságát. Ezenkívül azt is tervbe vette a kormány, hogy a javaslat benyújtása előtt a megállapított statisztikai adatokat egész terjedelmükben nyilvánosságra hozza. Ezzel kétségtelen, hogy a kormánynak nincsenek hátsó gondolatai és titkos céljai a választójogi reformmal, sőt ellenkezőleg, az egész nemzeti közvélemény közreműködését óhajtja a nagy alkotáshoz, midőn mindenkire nézve lehetővé teszi a pozitív adatok alapján való hozzászólást.

A kormánynak ez a tervezett intézkedése méltóképpen csatlakozik ahhoz a már foganatosított régebbihez, amellyel Héderváry a legkülönbözőbb társadalmi szervezeteket egyenesen véleményadásra szólította fel a választójogi reform dolgában. Ennél önzetlenebb, nyiltabb, buzgóbb és alaposabb eljárást elképzelni sem lehet egy nagy belügyi reform elkészítésében.

Halottak napján.

Hogy az élők felkeressék a halottak csendes birodalmát és az élet forgatagából egy nap azoké legyen, akik „voltak”, — egyetemes érzés a világon. Mindenüvé, ahová a keresztény kultúra behatolt, elvitték a halottak iránt való kegyelet érzését. Ez a szokás, a kegyeletnek ez a meleg érzése évezredekig tartó. S következzék bármilyen világsszellem, a kegyeletnek ez a meleg érzése nem vesz ki az emberből. Van idő, midőn hánytorgatjuk a temetői halottaknapit luxust, melyben, — mint az élet minden jelenségében — van sok hiu csillogás és hazugság, — de alapjában mindnyájan a

halottakra való emlékezés kegyeletes szép szokásának rabjai vagyunk és örülünk, hogy ebben az utilitarius korban a kegyeletnek ily magasztos és tiszta érzésére képesek vagyunk. Régi a halottakra való emlékezésnek ez a megszentelt napja. Meghatva járunk Calixtus katakombáiban ahova az első római keresztények temetkeztek. Mennyi tiszta érzés és mily sok emlékeztető arra, mely az emberi nyomoruságos léten túl más világot sejtet.

Nem is igen hisszük, hogy a halottaknapit temetői hangulatnak akármilyen korszellelem árthasson. Legyen az ember akármily felvilágosodott, amikor megkondul a halálharang, fel kell tenni önmagának a kérdést: Hová leszünk, mi következik az élet után. A jövő ködöves sejtelmei, a tudatlanság, amelyben vagyunk afelől, hogy ez a világrendszer miként alakult ki, a vég, melyet Madách Ádámja szerint, „csak azt tudánk feledni,” — ezek adnak halottak napján méla, fájdalmas hangulatot, még azoknak a keveseknek is, akik senkit se siratnak.

És a halál, Hamlet szerint: „ez ismeretlen tartomány” titokzatos és megdöbbentő. Miért? Mert szeretjük az életet. Maecenas, aki bölcs ember volt, midőn a római puha élvezetek következtében elvesztette majdnem minden érzékét, így sóhajtott föl: „És nem bánom, legyenek süket, legyenek vak, legyenek béna, csak éljék, éljék!” Pedig a halál, Herder szerint, az elszenderülés és soha fel nem ébredés szende pillanata: pillanata a csendnek, melyet semmi zaj, a nyugalomnak, melyet semmi földi baj többé nem háborgat. Még a legfájdalmasabb betegségben is többnyire csendes percek, vagy még világos és derült látványok előzik meg az elbueszást; a halál szárnyait felénk csattogtatja s minél inkább közelednek, annál halkabb suttogásuk, míg be nem ár-

nyaznak minket. Oly arcokat is, melyek a szenvedéstől eltorzultak, kisimit a halál keze, annyira, hogy néhány perc lefolyta után némely halott szebb alakot mutat, mint bármikor életében. Nem rémkép tehát ez utolsó barátunk, a halál, hanem éltünk bevégezője; egy szép ifjú, aki a szövétneket eloljja és a hullámozó tengernek esendőt parancsol.

A természet hervadásához, melankóliájához, elmulásához szépen illik a halottak napja. S nagyon rossz ember az, akit meg nem indít a koszoruvivőknek méla, bánatos serege.

Szép vagy halottak napján, temető. Szenvedők pibentetője, minden fájdalomnak megváltása; de mi, az étellel küzdők, Maecenas-sal kiáltjuk: „Csak élni, élni!”

GYERMEKNEVELÉS.

Irta: GORKIJ MAXIM.

Amit a gyermeknek mindenekelőtt tudnia kell, az az emberiségnek egy, egyetlenez, nagy-nagy családként való bemutatása; ennek a családnak, ennek az egész világra szóló családnak a tagjai a jóra való törekvésükben egyre szorosabban és szorosabban fűződnek egymásba. Nincs csudálatosabb, mint a civilizáció története; ez nevel, ez nemesíti meg leginkább a szellemet, a lelket; ez a királya az elbeszéléseknek, a népekből teremtődő legenda.

A kis embernek az étellel szemben való tudatos vonatkozásainak első napjaiban már tudomást kell kapni arról, amit az emberek öleltek véghezvittek már sok-sok emberöltőn át; ennek a révén megtanulja, megérti, mi csinálódott eddig, öleltek és óérette.

Beszéljük el a kisembereknek a mi elmúlt életünk nagy meséit őszintén, egyszerűen; beszéljünk vele a szenvedésünkről, a küzködésünkről, a hibáinkról, a veszteségeinkről, a reményegeinkről, mindenről, mindenről, amitől őseink lelke fölvidul, vagy marcangolódik és ami a magunk biztosságát szítja és kihívja.

Gyerekkoruktól fogva kell képesekké tenni az embereket arra, hogy képesek legyenek megkülönböztetni a köztudomásu hazugságot a téves

Egy hete már, hogy őexcellenciája lelkiismeretes pontossággal élt a kurájának, amikor a lapok megírták, hogy Karlsbadba érkezett egy osztrák miniszter is, aki pedig igen nevezetes férfi volt. Az osztrák kegyelmes urat szintén gyomor-baj kizozta, ami arra a tényre enged következtetni, hogy a politika nagyon elrontja az emberek gyomrát.

Az osztrák miniszter véletlenül szakmabeli kollégája volt a magyar miniszternek s ebből kifolyólag a két kegyelmes úrnak az a szerencsés ötlete támadt, hogy ők kölcsönösen megtárgyalják a tárcájuk körébe eső közös ügyeket.

Ez az ötlet azt eredményezte, hogy a magyar miniszter távirati uton fordult a miniszteriumához, bizonyos fontos akták sürgős elküldését kérvén. A miniszter rendelkezése úgy szólt, hogy az aktákat a titkár hozza el. A titkár azonban szabadságon volt. Egyáltalán a félminiszterium szabadságon volt.

Az elnöki osztály vezetője egy kis zavarba jutott. Az akták igen diskrét természetűek voltak, akárcikre nem bízhatta őket. Habozott, törte a fejét. Annyi ideje nem volt, hogy a titkárt visszarendelje szabadságáról. Töprengve gondolt végig a tisztviselők során. Egyszerre csak megnyomta a villamos csengőt és bizonytalanul mondta a szolgának:

— Kérem, küldje be Hudák bácsit!

Hudák bácsi hajlongva jelentkezett:

— Itt vagyok, méltóságos uram!

Az osztályfő vizsgálódva nézett végig a Hudák bácsi kissé kopott, kifényesült redingotján s aztán hirtelen elhatározással mondta:

— Önre fontos misszió vár, Hudák bácsi!

— Oh, parancsoljon, méltóságos uram!

— Ön most rögtön hazamegy, becsomagol és fontos aktákkal Karlsbadba utazik a miniszter úr őexcellenciájához.

Hudák bácsi nem hitt a fülének:

— Ééén? . . .

— Igen. A titkár úr szabadságon van s önénél megbízhatóbb emberem nincs.

Hudák bácsi bizony szédült egy kicsit, amikor az aktacsomóval hóna alatt távozott a méltóságos úr szobájából. Ez a szédülése eltartott hazáig is, ahol az aligazgatóné öngyagsága, mikor megtudta hűséges életpárja küldetését, alig akart hinni benne, sőt egyenesen meggyanusította Hudák bácsit azzal, hogy egy kicsit a pohár fenekére talált nézni.

De hát a józan valóság mégis beigazolódtott és Hudák bácsi két óra mulva már ott ült egy gyorsvonati fülkében és szorongva nézett elébe az izgalmas jövőnek.

A miniszter úr igen kegyesen fogadta Hu-

dák bácsit. Felszólította, hogy ugyanazon hotelbe szálljon, ahol ő van, hogy így mindig rendelkezésére állhasson.

És Hudák bácsira a miniszter oldalán csakugyan nagy szerep is várt. A két szakminiszter tanácskozása napokig elhúzódott. A kérdés, amelyet megvittak, kényes volt s a két állam érdeklődése erősen a tanácskozás felé fordult. A magyar és osztrák lapok naponta hosszú cikkeket közöltek a tanácskozásról. Egymásután jelentek meg a távirati jelentések ilyenformán:

A két szakminiszter mai tanácskozása megint hosszú ideig elhúzódott. Utána a magyar miniszter még sokáig dolgozott szállóbeli lakásán Hudák aligazgatóval.

Vagy:

A mai tanácskozáson már pontokba foglalták a megállapodásokat. A jegyzőkönyvet Hudák János miniszteriumi aligazgató vezette.

Több mint egy hét kellett hozzá, amíg a két miniszter letárgyalta a vitás kérdést s a lapok megírták, hogy a tárgyalások eredménye kölcsönösen kielégítő lett.

A tárgyalások befejeztével véget ért a magyar miniszter kúrája is s őexcellenciája visszautazott Budapestre. A lapok ezt a visszautazást így adták hírül:

következtetéstől. Nincs elegendő bizalmunk egymáshoz és nagyon is kevés a felebarátunk számára való becsülésünk; folyvást azt hangoztatjuk, ami vádolja az embert és rendszerint nem vesszük észre azt, ami igazolná, mentené; nagyon is sokat kutatjuk azt, ami rossz, ami gyanús — és többet rettegjük a rosszat, mint ahogy küzdöttünk ellene. Ezért is terjedt el az annyira és ezért is követ el annyi erőszakot ellenünk.

Ettől a közös tévedéstől, amely a meghasonlás magvait szórja széjjel, a gyermeknek föltlenül megóvottnak kell maradnia; inkább érezze magát a világegyetem urának, mint az ő jótéteményei örökösének.

A gyermek akarja tudni, hogy attól a játékszertől kezdve, ami a kezecskéjébe került, az Isten megértéséig, a Prometheus mítoszától kezdve a közös emberi szeretet gondolatáig — a földön minden teremtményekből alkotódott, amelyek őelőtte éltek és hogy mindez nehéz munkába, nagy fáradságba került. Nem is ismételhetem elég sokszor, hogy arra kell a gyermekeket oktatni, hogy az elmúlt nemzedékek munkáját, az őseik vívmányait és eredményeit becsüljék meg.

A gyermeknek ismernie kell a családjá életét, a szülőföldjét, a hazáét, a földjét — az egész földét —, mert hát a föld a gyermeké és folyvást csak a gyermeké. Mi fáradtak vagyunk és elmeigünk innen; szikrázó tüzhöz hasonlóan égnek ők a mi helyeinken: az élet termő lángjai, amelyek, hála nekik, sohasem alszanak ki. Azt szeretném mondani, hogy egyedül a gyermekek halhatatlanok.

És százszor és ezerszer ismételjük: minél jobban ismeri az ember az évszázadok munkáját, annál inkább ember. Semmisen neveli, semmisen finomítja, semmisen nemesíti jobban a lelket, mint az emberiség nagyszerű történetének az ismerése, elmúlt évszázadok munkájának a tudata.

»Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat,« — így hangzott az a mondás. »Miért?« — kérdezték a kételkedők és a pesszimisták. Az illő felelet ez: Azért a nagy munkáért, amit az évszázadokban véghezvittek; azért a nagy fáradságért, amit napról-napra, szakadatlanul lebirunk; és azért a jóra való, állhatatos törekvésért, amely mindannyiunkban él és amely majdan jó, erős, boldog emberekké teszi az utódainkat.

Ember! Közülünk mindenki vívmányosa a multak egy rendeltetésének, éppen úgy, mint a jö-

vendő egy szükséges hivatásának: mi mindannyian, én is. Nem tudok szavat, ami nagyobb büszkeséggel volna kimondható, mint ez: Ember! Elengedhetetlenek tartom azt, hogy ezt a gyermekbe beléoltunk.

Teremtetek hát teret a gyermeknek, az emberiség minden nagy munkája örökösének. Vezessétek szembe a jövővel és tanítsátok arra, hogy tartsa tisztelben a multat, amit velünk egyesülten a szakadatlan erő árja ad. De nemcsak tisztelnie és szeretnie kell a mult munkáját. Hanem meg kell tanulnia, hogy ezek hibáit megértse és megbocsássa. Ez az én rövid hitvallásom.

FARBÁKY GYULA MEGHALT.

Fájdalmunkra esik megírni a gyászhirot, hogy *Farbaky Gyula*, a főiskolának nagytehetségű, fiatal tanára, f. hó 26-án, 41 éves korában, szerencsétlenség következtében, meghalt. Csütörtökön délután még tele életkedvvel búcsúzott el családjától, hogy előadásra menjen, 2 óraker meg már nem volt többé az élők sorában. Halálát, mint említettük, szerencsétlenség idézte elő.

A főiskola új palotájánál folyó építkezést nézegette, miközben a feltöltött föld megindult alatta s mintegy tíz méter mélységben maga alá temette. A Székely-féle ház pincéjét, hogy a főiskola robbanó anyagainak helyük legyen benne, a vállalkozó nem földelte be, hanem az üres pince fölé hanyatta a töltést, mintegy hatméternyi magasságban.

A napokban történt esőzés a földet rendkívül átázta, a nagyszülő tömeget a pince boltozata nem bírta meg, leszakadt s maga alá temette az életerős embert. A hír azonnal bejárta a várost, a szerencsétlenség színhelyén rengeteg nép gyűlt össze; a vállalkozó munkásai, a polgárság, a bányamunkások azonnal a mentési munkálathoz láttak s a legnagyobb erőfeszítéssel fogtak a földanyagnak és a törmeléknek az eltávolításához.

Tíz órai szakadatlan munka után kiásták a szerencsétlen embert, de már nem segíthettek rajta: a föld agyonnyomta. Holttestét éjjel 1/4 1 óraker találták meg, az új főiskola aulájába szállították s tegnap délután felboncolták. Halálát,

nyos, hogy Hudák bácsi kicsi, görbe alakja ujabban úgy kinyílt, mint egy pudlibicska s egy izben megtörtént az a különös eset is, hogy a szolgára ráripakodott:

— Számár!

A miniszteriumban persze ezeken a dolgokon csak mosolyogtak. Azonban egy napon még elfelejtettek mosolyogni is.

Egy reggel, amikor Hudák bácsi a villamoson éppen a miniszteriumba igyekezett, a leszállásnál egy katonatiszt rálépett a Hudák bácsi lábára. És Hudák bácsi úgy rendreutasította az ügyetlen katonatisztet, aki mellesleg huszár is volt és három fejjel magasabb Hudák bácsinál, hogy az egész villamos oda volt a csodálkozástól. Persze névjegyesere következett s az affaire-t alig lehetett elsimitani, mert Hudák bácsi mindenáron vért akart inni.

Ez az affaire sokáig mint legenda járt szájról-szájra a miniszteriumban; voltak, akik hitték, voltak, akik nem hitték.

Hanem a kételkedőket is meggyőzte aztán az a hír, amit egy miniszteri fogalmazó hozott a miniszteriumba. Ez a fogalmazó, aki ismerős volt a Hudák bácsi családi viszonyaival, egy napon azt újságolta, hogy Hudák bácsi ellen vátokezesetet adott be a felesége. A válókezeset címe az volt, hogy Hudák bácsi nagyon rabiatús.

a főiskolán kívül, édes anyja, fiatal felesége, két kis árvája, nagy és előkelő rokonsága gyászolja. De gyászolja Selmecbánya egész intelligenciája, melyet ez a szerencsétlenség módfelett megrendített s gyászolják mindazok, akik csak ismerték és szerették a jókedvű, vidám, kiváló szakembert, a főiskola igazi büszkeségét. Temetése ma délután 4 óraker lesz az új bányászati főiskola aulájából. Legyen édes a pihenése, legyen az emléke áldott!

A család a következő gyászjelentést adta ki:

»Alólirottak mélyen szomorodott szívvel jelentjük, hogy forrón szeretett férj, apa, fiu és rokon **Farbaky Gyula** m. kir. főiskolai r. tanár folyó hó 26-án délután életének 41-ik, boldog házasságának 4-ik évében, végzetes szerencsétlenség következtében váratlanul elhunyt. A drága halott hült tetemei folyó hó 29-én délután 4 óraker fognak a m. kir. bányászati és erdészeti főiskola aulájából a Kopogó melletti ág. h. evang. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Selmecbánya, 1911. évi október hó 27-én. Áldás és béke poraira! *özv. Farbaky Lőrincné sz. Kirner Emília* mint anya, *Farbaky Miklós Endre* testvére és neje: *sz. Kintisch Ilona*, *Farbaky Gyöngyi férjezett Molnár Berciné*, *Farbaky Zoltán* unokatestvérek *özv. Farbaky Gyuláné sz. Déder Alice* mint neje. *László és Magda* mint gyermekei. *id. Farbaky István* mint nagybátyja és neje: *sz. Fajkárthi Káthy Pirokska*, *Dr. Farbaky István* unokatestvére. *Dérer Mihály* mint após és neje: *sz. Szilincsek Éva*, *Dr. Ajtós Imre* és *Dr. Dérer Ottó* mint sógorok. *Viola és Ilona* sógornők.

Gyászjelentést adott ki még a főiskola tanári kara is.

H I R E K.

— **Személyi hírek.** *Faller Károly* főbányatanácsos, főiskolai tanár purkersdorfi üdülését befejezve, f. hó 20-án visszaérkezett Selmecbányára. *Herrmann Miksa* műegyetemi tanár, búcsulátogatásait bevégezve, a héten, családjával együtt, Budapestre költözött.

— **Kinevezések.** A m. kir. pénzügyminiszter *Faludi Béla* bányamérnöki szakot végzett főiskolai hallgatót ideiglenes minőségű bányagyakornokká; — *Vidó József* selmecbányai erdészeti és bányászati főiskolai irodasegédet, a XI. fizetési osztályba, a pécsi m. kir. bányabiztossághoz segéd-tisztte; — a m. kir. vallás- és közoktatási miniszter *Vajda Gyula* végzett erdömérnök-hallgatót kir. közalapítványi erdömérnökgyakornokká nevezte ki.

— **Iskolalátogatás.** *Jurkovich Emil*, a beszercebányai tankerület kir. főigazgatója, a főgimnáziumok látogatására f. hó 25-én Selmecbányára érkezett. A mult héten a kir. kath. főgimnáziumot látogatta meg, a jövő héten pedig az ág. hitv. ev. lic. főgimnáziumban végzi látogatását.

— **A reformáció emlékünnepe.** Október 31-én, kedden, ünnepli a selmecbányai ág. hitv. egyház a reformáció emlékünnepe. Ezen a napon, mely évfordulója az 1517-ik évi nagy eseménynek, mikor Luther, a nagy reformátor, a wittenbergi vártemplom kapujára híres 95 tételét kifüggesztette, d. e. 10 óraker az ev. templomban istentisztelet, utána pedig ünnepély lesz a liceum tanácsstermben. Az ünnepélyt a lic. főgimn. kebelében fennálló Biblia-Egyesület rendezi.

— **A Selmeci Takarékpénztár** f. hó 21-én délután, az építkezés ügyében, igazgatósági gyűlést tartott, melyen elvbén elhatározták, hogy Sobó és Hugyec tervei szerint a Flemming-ház helyén egy modern szállót és egy bérházat fognak építtetni. Ezt az elvi határozatot a legközelebbi közgyűlés elé fogják terjeszteni s az építkezés ügyében a közgyűlés fog végleg dönteni. Hisszük, hogy ez a szép terv, akadékoskodások miatt, nem fog dugába dőlni! Szálló kell, magánlakásokra igen nagy szükség van s a vállalkozás a takarékpénztárra csak jövedelmező lehet, üzleti és kereskedelmi szempontból egyaránt.

— **Államvizsgák a főiskolán.** A selmecbányai bányászati főiskolán folyó hó 16-án, 17-én,

A közmunkaügyi miniszter útja. Karlsbadból jelentik, hogy a magyar közmunkaügyi miniszter befejezte háromhetes kúrját és *Hudák János* miniszteri aligazgató kíséretében visszautazott Budapestre.

Hudák bácsi tehát visszakerült fontos küldetéséből. A miniszteriumban kelleleg méltányolták is ezt a küldetést és Hudák bácsit, amikor visszatérte után először lépett hivatalába, sorra keresték fel a kollégák, hogy üdvözlöljék:

— Ah, Hudák bácsi, derekasan csinálta a dolgát, olvastuk!

Hudák bácsi az üdvözlésekre, amelyek mögött egy kis tréfálkozás is rejtett, igen komoly arcot öltött és kegyes leereszkedéssel felelt:

— Hát hiszen megtettem a magamét!

Talán a hangban volt valami, ahogy ezt a választ adta, vagy a modorában, elég az hozzá, hogy a kollégák meglepődve néztek Hudák bácsira. Mi ez? Hiszen ez nem a régi, jó, alázatos Hudák bácsi, nem, nem, ez más valaki.

A szolgák álmélkodva hagyták el a Hudák bácsi szobáját. Az egyik a másiknak adta tovább az észleletet s az egész miniszteriumban mosolygva beszéltek arról, hogy Hudák bácsinak, ugy látszik, fejébe szállt a karlsbadi út.

Hogy mi volt igaz a dologból, mi nem: határozottan nem lehetne megmondani. Annyi bizo-

és 18-án voltak a szóbeli államvizsgálatok. A vizsgáló-bizottság elnöke dr. Fodor László főiskolai rektor volt; miniszteri biztos Probstner Alfréd min. tanácsos; vizsgáló-bizottsági tagok: a főiskola tanárai, továbbá Baumerth Károly, Buczék József főfelügyelők és Woditska István bányatanácsos. A szóbeli államvizsgára 13 jelölt jelentkezett. Közülük egy bányász és két vashohász kitüntetéssel, egy bányász jó eredménnyel, öt bányász, két vaskohász és egy fémkohász pedig egyszerűen tette le a vizsgálatot. Egy bányász a vizsgálatról visszalépett.

— „Delelő.“ Révai Károly nagybányai bányahivatalnok, kiváló költő és műfordító, lapunknak is igen kedvelt munkatársa, *Delelő* címen bocsátotta közre a legutóbbi években írt költeményeit. Az egész kötetben erős és rokonszenves egyéniség szólal meg. A természetnek szomorú képein szeret leginkább elmerengeni. Tud örülni a tavasz jöttének, a rózsa nyitlának, de mintha valami lelke mélyén rejlt bánat felhőzné be minden örömet. Nem tudja elfeledni, hogy a virágzást nyomon követi a hervadás, a fakadó élet mögött ott leskelődik az elmulás. Megnyugvásában, gondolkodásában sok a filozófiai elem. Az élet és a természet jelenségeit magas erkölcsi szempontból nézi s gyakran meglepően szép képekben tudja rajzolni. Erkölcsi érzésének finomsága nem egyszer megkapóan világít bele a szívnek egy—egy titkos rejtekébe. A családi élet örömeit, egyetlen kis leánya iránt érzett rajongó szeretetét éneklé, kellő formába öntve mindazt, amit csak érzett. Nincs benne titáni, vad lázongás, csak igaz, meleg szeretet, egyszerűség és őszinteség. Látóköré tág; meglátszik, hogy mély nyomat hagyott rajta az életküzdelem; fogékonysága sokoldalú, tárgyban, érzésben egyformán változatos. A könyvet, mely a Joerges-féle könyvkereskedésben is kapható, mindazoknak, kik szeretik az őszinte, nemes érzelmeket tolmácsoló költeményeket a legmelegebben ajánljuk.

— **Kéménytűz.** F. hó 24-én, reggel 5 órakor, a városi kórházban kéménytűz volt. A tűzoltóság a helyszínére azonnal kivonult, a tüzet eloltotta s a további veszedelemnek útját állotta.

— **Ismerkedőestély.** Főiskolánk 720-ra szaporodott hallgatóinak ismerkedőestélye ezúttal is kegyelettel megőrzött formáságok között folyt le, nevezetesen az elnöki megnyitó, a Himnusz, a Bányászdal, az Erdészdal, a Gaudeamus igitur el-éneklésével, az elsőévesek szokásos bemutatkozásával és közben lelkes beszédek elhangzásával. Az ezen formáságok között dalban, szóban kitörő érzelmek oly nemese s megnyilvánulásuk oly kedves volt, hogy a mulató társaság hangulata mindvégig, megtartotta ünnepies jellegét s magukat a formáságokat mintegy élő szervezetté emelte az a kegyelet, mely az elnöki rendelkezésben és ennek pontos, de kényszer nélküli készséges végrehajtásában megnyilatkozott. A vendégek mindannyian, kivétel nélkül, vidáman irták egy körözött képes lapra a költő e mondását: »Csak álmodozva szép az élet; S legszebb virágok a remények, Miket nem érünk el sosem.« E bevezetéséle után a vendégek nevét is közöljük, akik mindössze ketten valának: Vörös Ferenc tb. főjegyző és dr. Rónaky Kálmán pécsi árvaszéki elnökhelyettes, akiket kitüntető szívességgel fogadták a vendéglátók. Plentzner Frigyes elnök tartalmas megnyitójában megszívlelendő tanácsokat adott az első éveseknek, Hajdú János erdőmérnök-hallgató a város hatósága, közönsége és az ifjuság közti szoros viszonyt méltatta lelkes beszédében. Erre Vörös Ferenc, mint Horváth Kálmán polgármesternek s a város tanácsának képviselője felelt, kifejtve a Bourgeois-féle bölcséleti rendszer alapján az oly sokszor hangoztatott kollegiálitás fogalmát s fejtegetve az ifjuságnak a tanári karhoz, a társadalomhoz és pedig ezidőszertint e város társadalmá-

hoz való viszonyát s ez ebből eredő kölcsönös érveket, jogot s kötelezettségeket. Ahmed effendi török és francia beszédben a török-magyar testvériségre őrítette poharát, kijelentve, hogy őt az ottomán kormány küldötte e szép hazába, azzal a megbízással, hogy tanuljon. Hát ő tanulni is fog, elsősorban magyarul s aztán magyar nyelven magyar tudományt, melyet édes hazája javára fog értékesíteni. Kéri az ifjuságot, hogy támogassák őt e hazafias szándékában, mint a rokon magyar nemzetnek fiai, mint testvérei. Az éljenzéssel kísért beszédre Vörös Ferenc válaszolt francia nyelven, szembe állítva a két nemzet múltját a jelennel, amikor egymást testvérekül ismerték fel s biztosította a város közönségének s az ifjuságnak rokonszenvéről. Majd a mi effendinknek szavait tolmácsolta a vendéglátóknak, mire a török-magyar testvériség érzete oly lelkesen nyilvánult meg, hogy bizvást elmondhattuk a régiekkel: Törököt fogtunk, de engem visz, mert csakugyan magával ragadott bennünket a mi kedves testvérünk az ő fanatizmussal vallott török testvériségének eszmekörébe s őszintén éltettük ezt a megújult rokonságot, vele együtt énekelve a hirtelen megtanult török indulót is, miként ő a bányászdal énekelte velünk. Még Antaióczy János, Bélyi Sándor, Büchler Ottó s mások is felszólltak s szintén eszmei magaslatról szólva erről az életéről, melyet ennnyi ifju e városban hazafiai s maga iránti köteleességből átél. V.

— **Az elemi iskolák bezárása.** Mult számunkban hirt adtunk arról, hogy a vörheny teljesen megszűnt. A héten azonban újabb megbetegedések fordultak elő, miért is *Kapp Jakab dr.* városi tisztii főorvos, hogy a járvány terjedését megakadályozza, a városi elemi iskolákat további rendelkezéssal bezáratta.

— **A Magyarországi Munkások Rokkants és Nyugdíjgyeletének** központi választmánya október 22-én tartotta rendes havi ülését *Kölber Alajos* kocsijáros elnöklésével. A betérjesztett jelentésekből kiemeljük, hogy a folyó évben belépett 27774 új taggal a rendes fizető tagok száma a *száznyezvenrel* felülhaladta, a fiókpenztárak száma 417-re emelkedett. Legközelebb Mosonban, Rozsnyón, Munkácson és Komádiban alakítanak új fiókpenztárakat. Az egylet vagyona szeptemberben 105 ezer koronával növekedett, mellyel 7.733.437 korona az egylet teljes vagyona. Ebben az ülésben 20 új rokkant tagnak, több árvának és özvegynek utaltak ki szabályszerű segélyösszegeket. Az egylet kiválóan közhasznú voltát igazolja az a körülmény, hogy az 1903-ban elkezdett segélyezés óta mostanig 1264 rokkant tag és 343 árva állandó segítésére több mint másfél millió koronát fizetett ki. Az egylet iránt érdeklődők az egylet saját házában (József-utca 23.) kaphatnak felvilágosítást.

— **Autoverseny.** A si vis pacem, para bellum régi intelemnek a kifolyása az a teherautóverseny, melyet az osztrák-magyar hadvezetőség ezidőszertint rendez. A verseny kiindulási pontja Bécs, ahonnan Győr, Budapest, Selmecebánya, Morva-Ostrau, Morva-Schönburg, Prága, majd visszaférően Grác, Mürzuschlag, Bécsújhelyen át Bécsbe tér vissza a menet okt. 13-ától november 7-ig terjedő záros határidőben. Mult hétfőn Selmecebányára érkezett a 22 teherautó egynapi pihenőre. A pihenőt a gépek vizsgálatára, az útnak az autókra gyakorolt hatásának összegezésére fordította a technikai szakosztály, majd a hivatalos teendő elvégzésével a tisztikar Wolff őrnaggyal városunk nevezetességeit tekintette meg, elsősorban a muzeumot, Richter Ede levéltáros és Vörös Ferenc tb. főjegyző kalauzálása mellett. A város környékére több kirándulást tettek s a város és a környék szépségéről ismételtlen dicsérelt nyilatkoztak. A gépek egy része Fross Antal braunschweig-i nagygyárosi, akinek Bécsben és Budapesten is

van gyára s aki mindvégig részt vesz nagyműveltségű nevelő együtt a versenyen. Selmecebányán minden bajnóklít érkeztek meg. Rendőrségünk nagy figyelmet tanúsított a tiszték elszállásolásánál, olyan családoknál eszközölve ki részükre pihenőt, akik kedvessé tették vendégeiknek az itt töltött időt. A város nevezetességeinek ismertetéseért is hálásak voltak vendégeink, miről az is tanuskodik, hogy a Fross-családdal Kőrmöcbányáig utazott Vörös Ferenc tb. főjegyző előtt, aki miután a pénzverőt megszemléltek, elkalauzolta a vendégeket a Mária királyné házába, melynek páratlanul szép plafonját s ajtait gyönyörködve szemléltek, ismételtlen kijelentették Wolff és Bertleff őrnaggyok, hogy Selmecebányáról a legkedvesebb emléket viszik magukkal. Ennek az elkísérésnek azonban még egyéb oka, célja is volt. Az ugyanis, hogy a mi Ovárnak harmadik emeletén levő csúcsív-maradvány fölött megkezdett eszmecserét itt nem lévén idejük befejezni, a templomépítést történetében kiválóan jártas urinő és a tb. főjegyző csak e kirándulás vége felé fejezheték be egyelőre a megkezdett eszmecserét, melynek azonban még folytatása is lesz egy-két műemléket ábrázoló fénykép és leírás megszerzésében, melyekből, munkatársunk nézete szerint, biztos alapon oldható meg az a rejtély, mely a felső csúcsív-maradvány hajlásának irányából következtetett föltevéseket takarja. Vendégeink a bányába is lementek Herczeg bányamérnök szívességéből s nagy elismeréssel nyilatkoztak e kirándulásukról. A versenyben a következők vettek részt, mint részben ellenőrzők, részben pedig versenyzők: Wolff, Bertleff őrnaggyok, Zuna, Hildebraur, Rosner, Hadriker századosok, Rechl, Bulla, Péterffy, Warich, Fostt, Eckstein, Heringner, Dolezsek, Pietsch, Zallinger, Schonauer, Zurth, Sirsányi, Förster, Stankovics, Schubert, Smekal, főhadnaggyok. Fross Antal gyáros és neje, Kec, Marte, Berl, Hresek, Macellino, Holes, Traja mérnökök. V.

— **A F. M. K. E. igazgatóválasztmánya** f. évi október 31-én, d. u. 5 órakor, Nyitrán, a vármegyeháza I. emelet 21. számú termében ülést tart. *Tárgyak:* 1. Elnöki előterjesztések. 2. A néhai Repcsik János 161,000 koronás alapítvány ügyében szerkesztett alapítólevél jóváhagyása. 3. Az egyesület állásfoglalása a választójogi reform tárgyában. 4. Intézkedés az 1912. évben a közgyűlés által kiadandó tanítói jutalmak ügyében. 5. A királylehotai óvó ügye. 7. Analfabéta-tanfolyamok és népszerű felolvasások. 7. A csorbatói Balassa Bálint-émlék ügye. 8. A holicai állami iskola tanítótestületének kérvénye magyar nyelvű énekes- és imakönyvek adományozása iránt. 9. Alsószöllősi állami iskola kérvénye, szegény tanulóinak ingyen tankönyvek engedélyezése iránt. 10. Kékkő község és a chinorányi olvasókör kérvénye a könyvtári évi hozzájárulás elengedése iránt. 11. Elhunyt és új tagok. 12. A könyvtári bizottság kiegészítése. 13. A másodfoku fejelemi bizottság megválasztása. 14. A salgótarjáni és zólyomi könyvtáraknál előfordult nagymérvű hiányok ügye.

— **Az ipolysági országos vásár.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter 1911. évi 76008. számú rendeletével megengedte, hogy Ipolyságon az 1911. évi október 30-ára és 31-ére eső országos vásár ebben az évben, kivételesen, november 6-án és 7-én tartassék meg.

— **Főlemelik a vasúti díjszabást.** A m. kir. államvasutakon a jövő év január elsejével általános díjemelés lép életbe. A díjemelés lényege, hogy az 5, illetőleg 7 százalékos szállítási adót, melyet eddig az államvasut fizetett, ezután a közönségnek kell megfizetnie. Az új rendelkezés az áru- és a személyszállításra egyképen vonatkozik.

— **A F. M. K. E. és a választói jog.** A belügyminiszter, az országos közművelődésügyi

tanács utján, megkereste a F. M. K. E.-t is, hogy nyilvánítsa véleményét a választói reform alapvető elveire nézve. A F. M. K. E. honfoglalás fiók-szervezete, gr. Wilczek Frigyes főispán elnöklése mellett, f. hó 19-én tárgyalta a kérdést s kimondta, hogy az általános választói jognak nem híve. Vele olyan tömeg nyerne az állami élet irányítására befolyást, mely elegendő képességgel és képzettséggel nem bír. Szükségesnek tartja azonban a választói jogosultságnak olyaténképen való kiterjesztését, hogy a magyar nyelv érvényesítésével a magyarság supremáciája biztosítható.

— **Érettségi vizsgák.** A selmecbányai kir. kath. főgimnázium igazgatósága tudatja az érdekeltekkel, hogy az érettségi javító- és póltóvizsgálatok december hó 20-án lesznek a besztercebányai kir. kath. főgimnáziumban.

— **Az iparos ifjúsághoz.** Értesíten a katonai gyakorlatokban résztvevő iparos ifjakat, hogy a gyakorlatok ma a Városi Vigadó kertjében tartatnak meg d. u. 2 órakor kezdődőleg, ahova is, Lázár István gyakorló tiszt úr ohájának megfelelően, ezennel meghívom a beiratkozott tagokat, Vörös Ferenc tb. főjegyző.

— **Csak egy virágszálat!** Csak egy virágszálat kér a József Királyi Herceg Szanatórium Egyesület a halottaknapja alkalmából a tüdőbetegek megmentésére, egy virágszálat abból a koszorúból, melyet szeretneink sírjára helyezünk. Ki ne szívelelné ezt a megható kérést és ki sajnálja egy kis szerény adományt erre a nemzeterősítő célra. Hiszen ha lesz az országban több tüdőbeteget gyógyító intézet, nem fog időelöttsorvadni annyi ezer meg ezer ember. Nincs az országnak oly zuga, ahol a halottak napja alkalmával ne gyűljenének. Nagy a gyűjtési kedv városunkban is, úgy, hogy bizonyosan nem fogunk szegyenkezni a szeretetlenség miatt, melynek egyedül tulajdonítható, ha ez az országos gyűjtés teljes sikert nem lát.

— **Meglesz az ipolysági főgimnázium.** Az ipolysági főgimnáziumnak régóta vajudó és sokáig húzódo ügye a napokban befejeződött. Barkóczy Sándor báró folyó hó 18-án Ipolyságon járt, megtekintette a telket és a terveket, beszélt az illetékes tényezőkkel s kijelentette, hogy a főgimnázium I. osztálya, egyelőre ideiglenes helyiségben, 1913. szeptember havában megnyílik. Arra nézve is kijelentést tett, hogy a miniszterium valószínűleg már a tavasszal hozzáfog a főgimnázium díszes palotájának a fölépítéséhez.

A lebergi katonai kórház főorvosai a következőket jelentették: A **Ferencz József**-keserűvíz minden kellemetlen érzés nélkül idézi elő a székelést. A Ferencz József-vízet huzamosabb használat mellett is jól bírják a betegek és nem okoz gyengeséget az emésztő csatornában, mint ez sok más hasonló hatású szernél tapasztalható.

— **Kapható gyógyszertárakban és fűszerkereskedésekben.** A Szétküldési-Igazgatóság Budapestben.

— **Egy jeles magyar szaklapra akarjuk az építészek, építőiparosok, mérnökök, vállalkozók és fakereskedők figyelmét felhívni, a 32-ik évfolyamban megjelenő „Vállalkozók Lapjára,” amely az összes munkaalkalmak közlésével és elsőrangú szakcikkeivel egyaránt jó nevet vivott ki magának. A kiadóhivatal — Budapest, VII. ker., Erzsébet körút 29. — egy levelezőlapra szívesen küld mutatványszámot.**

— **Ötszáz korona 24 fejért.** Huszonnégy ember fejére 500 korona jutalom van kitűzve. Nem a kínai forradalom hevében, nem Tripoliszban tűté ki a summát árulók fejére, hanem huszonnégy kedves babafejért. A Képes Hét, ez a minden ízben invenciózus, pompás újság, 24 színész és színésznő gyermekkori arcképeit közli és azok között, akik kitalálják, — melyik kép kit ábrázol, 500 korona jutalmat sorsol ki. A Képes Hét legfrissebb száma szenzációs tartalmu. Hetvenegy aktuális illusztráció és az uralkodó nászán kívül Biró Lajosnak, a kiváló ironak novellája, Szomaházy István pompás regénye, a Baccarat, a Strand táncosnőről szóló képes cikk, Arzene Lupine, izgalmas kalandjai, az éjjeli Budapestről írott képes cikk, Lakatos László elbeszélése, a villamos erőről szóló képes cikk, ezen kívül a sok olvasni való a Képes Hét-et a közönség kedvenc szórakoztató lapjává tették. A lap egyes száma 20 fillérért mindenütt kapható és negyedévi előfizetési ára két korona hetven fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V., Alkotmány-utca 18.

— **Gyorsan szabadul kellemetlen hurutjától, ha azonnal Sirolin vesz.** Sirolin Roche meggyógyítja a lobos nyákhártyákat, csökkenti a köpetet és oldja a köhögést.

Oly hölgy,

ki egészséges bőrápolásra tart valamit, hogy a szeplőket kikerülje és gyöngéd fehér arc-szint nyerjen és fentartson az csakis:

Vesszőparipa-Liliumtejszappannal
(Védj. Stackemperd) mosakszik.

Bergmann & Co., Tetschen a. E.
Egy db. 80 fill. kapható minden gyógyszerárban és drogueriában, valamint illatszer-üzletekben is.

— **A hálószobák réme, a poloska kiirtása, eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a Löcherer Cimexinnel történtek próbák, beigazolódott, hogy a Cimexin nemcsak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki sem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, bútort, falat, vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Kapható Margótsy gyógyszerárban Selmecbányán, valamint a készítőnél: Löcherer gyógyszerésznél Bártfán.**

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI.

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései. 1911. évi szeptember 30-tól október hó 20-ig.

Születés.

Visnyovszky Dávid, Schwartz Matild, leány, Selmecbánya.
Paxner Román, Szulimanez Petronella, leány, >
Adamszky József, Adreenszky Paula, >
Zsiak János, Suhajda Verón, >
Langauer Antal, Mlineresik Katalin, >
Poroda Mária, >
Remen Sámuel, Bruder Anna, >
Bengorits József, Buzelka Katalin, fiu, >
Nemeskürti Árpád, Trancsánszky Ilona, fiu, >
Lacsni Mária, halva született, fiu, >
Szép Lajos, Opereny Mária, fiu, >
Lengyel Samu, Zruffa Albina, fiu, >
Bencsik Gergely, Dombay Irma, fiu, >
Prokay Mátyás, Grünling Erzsébet, leány, Felsőróra, >
Ihrnig János, Kapez Anna, leány, >
Jhrnió József, Hornetensky Anna, fiu, >
Polónyi Arnold, Gellusz József, fiu, >
Kmetty János, Brückschlosz Anna, >
Rusznayk Ignác, Weszoy Anna, fiu, Kisbánya.

Házasság.

Zsidek János, Selmecbánya, Tollinger Mariska, Selmecb. Matejka Gyula, > Jezsek Mária, >
Mehli Mihály Felsőróra, Hradek Anna Hegybánya, >
Benyovics Ignác, Selmecbánya, Lehoczky József, Selmecb. Pap Antal, Selmecbánya, Kepszeg Anna, Selmecbánya, Müller Gyula, Sátoralja, Urbanszky Zsuzsanna, Selmecb.

Halálozás.

ösv. Kozma Dávidné, 63 éves, tüdőgyulladás, Selmecbánya
Liha Antal, 63 éves, szivizomelfajulás, >
Prokay Mária, 1 napos, vele született gyengeség Felsőróra, >
Nagy Ferenc, 19 napos, rángógörccsök, >
Ernek Anna, 2 éves, tüdőgümőkór, >
Polónyi Károly, 16 napos, aszkór, >
Polónyi Arnoldné, 36 éves, tüdőgümőkór, >

Hirdetmény

Selmec- és Bélabánya sz. kir. város katonai-ügyosztálya felhívja mindazon 1891, 1890 és 1889 évben született hadköteleseket, kik az 1912 évi njoncozás alá tartoznak, illetékes hatóságainak megküldendő bejelentési kivonatokat szerkeszthetése céljából **folyó évi november hó 30-ig** e hivatalnál jelentkezzenek.

Selmecbánya, 1911. évi november hó 1-én.

Sztancsaj Miklós,
főjegyző, katonai-ügy elnök.

Hirdetmény.

Tapasztaltuk, hogy a beszedésikörbe hozott mustnak vagy bornak, valamint húsnek és húsfélének a fogyasztási adókezelésnél való bejelentése vagy elkésletten, vagy szabályellenesen történik, vagy pedig egyáltalán elhanyagoltatik; esetleges kellemetlenségek elkerülése okából a fogyasztási adótörvények erre vonatkozó szakaszait tudomásvétel és szigorú alkalmazkodás végett közöljük.

Borbehozatal:

H. ó. 16. és 22. §§-ai: Aki valamely beszedési körben mustot, bort, gyümölcsbort beszállít, köteles a beszállítandó adótárgy nemét és mennyiségét, úgyisint a pincébe helyezés idejét az

Sirolin 'Roche'

közkedveltségét bizonyult kiváló tulajdonságainak köszöni, mert a **tüdőt erősíti, e mellett étvágyserkentő és jóízű,** ezért évek óta orvosok és betegek előnyben részesítik. — Sirolin 'Roche' a legjobb sikerrel vált be **köhögés, hurutok, hörghurut, influenza és görvélkór** ellen.

A légzőszervekre kiváló előnyös befolyással van és **meghülés** kezdetén alkalmazva felette **meglepő könnyítően** hat. — Már néhány nap mulva a **tüdőtevékenység szabályoztatik** és a természetes hang, nemkülönben az általános közérzet helyreáll. Joggal nevezik a Sirolin 'Roche'-t a **legjobb övszernék**

t ü d ő b a j o k

ellen.

Egy főzőutasítás!

Zöldbaleves.
(6 személy részére.)

Vizet teszünk fel, abban egy kanál sót. — Ha forr a víz, beletesszünk egy 1/2 kg. tisztított zöldbabot és megfőzzük puhára. — 6 deka zsírral és 3 kanál liszttel rántást készítünk, egy kis vöröshagymát reszelünk bele, finomra vágott zöldpetrezselymet, meg egy kis paprikát adunk hozzá és azonnal feleresztjük forró Maggi-húslevessel. — (A Maggi-féle húsleves-kockát 1/2 liter forró vízzel leöntjük s rögtön kész húsleveset nyerünk.) — Kevés törött borsot és ecetet is teszünk bele, a tálaláskor pedig 2 deci tejfőt. — Főzhetünk bele csipetkét.

adószedésre jogosítottnál szóval vagy írásban idejekorán bejelenteni. Ha pedig ezek az adó-tárgyak vasuton érkeznek, az említett bejelentést a kirakodás, illetőleg az átvétel előtt kell megtenni. Bejelentés előtt vagy az adószedésre jogosultnak beleegyezése nélkül nem szabad az adó tárgyat épületbe lerakni vagy elhelyezni.

Fizetési kötelezettség.

Azok az adóköteles felek, kik a boritaladóra nézve az adószedésre jogosítottal, egy bizonyos általánosságban kiegyezve nincsenek, vagy pedig a havi leszámolás szerinti fizetési kötelezettség kedvezményében nem részesülnek, a boritaladót az adó tárgyának a beszédes körbe való behoza-tala alkalmával azonnal lefizetni tartoznak.

A boritaladó lefizetése előtt a boritaladó tárgyat a beszédes kör területén épületbe lerakni vagy elhelyezni nem szabad.

Húsfogyasztás.

H. ö. 66 §-a. Az alább felsorolt állatok adó-köteles levágás esetében, nemkülönben az alább felsorolt húsneműek más beszédes körből való behozatal vagy árúbabocsátás esetében húsfogyasz-tási adó tárgyát képezik.

Húsfogyasztási adó alá esik: a vágó és ki-sebb marhák, u. m. ökrök, bikák, tehének és bor-júk, továbbá a juhok, kosok, bárányok, kecskék, sertések, gödöllyék, ürök és birkák, végre sertések, süldők és malacok adóköteles levágása. *Húsfogyasztási adónál adóköteles feleknek tekintendők.*

I. A mészárosok, hentések, huskereskedők, vendéglősök és minden oly iparosok, kik nyers vagy fogyasztásra már alkalmas, illetőleg füstölt, pácolt vagy lesovízelt hússal vagy szalonnával, szalámival és egyéb kolbászneműekkel kereskednek.

II. A fentebb említett iparosokon kívül mind-azok, kik 1.) két vagy több személy számára vá-gást eszközölnek, vagy 2.) oly célból vágnak, hogy a levágott jószág húsát egészben vagy részben másnak elárúsítják.

III. Azok, akik a különben adómentesen esz-közölt levágásból nyert húst, szalonnát vagy há-jat árúsítanak el.

IV. Azok, kik a vágást faggyunyeres céljából eszközlik, tekintet nélkül arra, vajjon a fagy-gyűkésítésnél el nem használt hus fogyasztás alá kerül-e vagy sem.

V. Végre mindazok, akik akár saját szükség-letükre, akár eladásra más beszédes körből hoz-nak be húst, illetőleg húsféléket.

Húsfogyasztási adótárgy bejelentése.

Az előző §-ban említett adóköteles ipartűzők és felek kötelesek:

1) Midőn a megnevezett állatot levágni vagy a tartási helyről elvenni akarják, legalább 6 órá-val előbb.

2) ha pedig eleven vagy vágott állatot, ille-

tőleg húst vesznek, vagy pedig vasuton kapnak azt, mielőtt ipartűzeti vagy gazdasági helyiségükbe szállítanák, a szemleív előmutatása mellett az adó-szedésre jogosítottnál szóval vagy írásban beje-lenteni.

Ezen bejelentés kötelezettsége alól kivételnek van helye oly rendkívüli esetekben:

a.) midőn a marhát (sertést) elhullás veszélye miatt haladék nélkül és oly időben kell levágni, mikor a bejelentés elfogadására rendelt iroda zárva van, vagy

b.) ha nyitva van is az iroda, de a körül-mények oly sürgősek, hogy az eléleges bejelentés és adófizetés kár nélkül nem eszközölhető.

Ily esetekben az illető köteles fél az előljá-róságánál tett eléleges bejelentés mellett, az állatot levághatja, de köteles a levágás után legfeljebb 3 óra leforgása alatt az irodának legközelebbi kí-nyitása alkalmával a bejelentést megtenni és az adót lefizetni.

Fizetési kötelezettség:

A bejelentéskor egyttal az árszabás szerinti fogyasztási adó is befizetendő, miről az illető fél bélyegmentes igazolóbárcát kap.

A levágáshoz fogni mindaddig nem szabad még a megtörtént befizetésről szóló bárcza az üz-leti helyiségben nincs.

Kihágások és azok büntetése:

H. ö. 77. §. Mindazok, akik bor és húsfogyasz-tási adó alá eső tárgyak, illetőleg az adózási mű-velet be nem jelentése, esetleg hiányos bevallása által az adószedésre jogosítottat törvényes jogá-ban megrövidítik, illetőleg megkárosítják, vagy a megkárosítás veszélyének kiteszik, másszóval mind-azon adóköteles felek és magánzószemélyek, akik a törvény által reájuk rótt bejelentési kötelezett-ségüknek vagy épen nem, vagy valótlanul felel-nek meg: jövedéki kihágást követnek el és a meg-rövidített vagy megrövidítés veszélyének kített bor és húsfogyasztási adó mennyiségéhez képest kirovandó pénzbüntetéssel sújtanak. A büntető bíróság által kirótt pénzbüntetés behajthatatlan-sága esetén fogságbüntetés alkalmaztatik, még pe-dig minden 10 Kor.-után 1 napi elzárás

Selmezbánya, 1911. évi szeptember hó 14-én

Városi fogyasztási adókezelőség.

NYILT-TÉR.

E rovat alatt közlötékért nem felelős a szerk.

Fog-Krém

KALODONT

Szájvíz

Győződjék meg kérem, hogy a

MAGGI-féle kockából

előállított húsleves a hamis leveseknek
erőteljes, jó izt ad.

**MOLL-FÉLE
SEIDLITZ-POR**

Enyhe, oldó házszer mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az ülő életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 K.

Vidéki gyógyszertárakban kérjük Moll készítményeit

**MOLL-FÉLE
SÓS-BORSZESZ**

Fájdalom csillapító Bedorzsolés,
és erősítő

elismeri, régi jó hírnevű házszer szaggatás és hűléstől származó mindennemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára K 2—

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Főszékhely MOLL A. gyógyszerész,
cs. és kir. udv. szállító, Bécs, 1 Tuchlauben 9

HIRDETÉSEK

MINDSZENTI KOSZORÚK

KOSSUTH LAJOS-TÉR 4. SZÁM ALATTI
virágkereskedésében

rendkívüli olcsó árban kaphatók

ügymint: *elővirágból 2 Kor.,*

művirágból 1-20 Kor., ke-

resztek művirággal díszítve

∴ 3 koronától kezdve. ∴

Megrendeléseket már má-tól kezdve elfogadunk, amelyre nagy gondot fordítunk.

Tisztelettel

Lipták Mihály

virágkereskedő.

Aki gyomorfájós, béltbeteg, étvágytalan, lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót**, Schaumann gyógyszerésztől Stockerauban.

Aki szabályozni és épségben tartani akarja jó emésztését, használja a Schaumann-féle **gyomorsót**, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében, mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges gyomorsavat és előmozdítja az emésztést. Egy doboz ára 1 korona 50 fillér.

Gyomorsó-pasztyillák kényelmes s kellemes ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. Ára tarsolyonként 3 phiolával a 10 gyomorsó-pasztyillával kor. 1.50. Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendelésénél — utánvételt

Schaumann gyógyszerész Stockerau-ban.

Kapható minden gyógyszerárban.

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
**Palma kaucsuk
ágybetét**
minősége
elsőrangú

RED STAR LINE
VÖRÖS CSILLAG-VONAL.

Rendes hajójáratok:
ANTWERPEN—NEV-YORK,
ANTWERPEN—BOSTON és
ANTWERPEN—PHILADELPHIA között.

TENGERI UT 7 NAP.

|| A hajók minden csütörtökön ||
|| .: és szombaton indulnak. .: ||

— Prospektusok ingyen és bérmentve. —

RED STAR LINE
Magyarországi helyettese

Budapest, VIII., Köztemető-ut12. a.

Figyelmeztetés!

Société des Papiers Abadie.
Mint hogy utóbbi időben a mi általánosan ismert és kedvelt szivarkahüvelyeinknek, a

RIZ ABADIE (Riz Doré)-nak

különböző utánzatait forgalomba hozták, felhívjuk t. c. vevőinket, sziveskedjenek az Abadie névre szigorúan ügyelni, mert ezt mindenféle más hasonló nevekkal szokták pótolni. Óvjuk vevőinket attól, hogy minőségileg keveset érő utánzatokat vegyenek, mert ezen utánzatok ellen az összes törvényes eszközökkel fogunk harcolni. 746—1

Société des Papiers Abadie.

Egy nagyobb, vagy két kisebb utcai lakás nov. 1-től kiadó.

Deák Ferenc-utca 8. sz. II. em.

Pályázati hirdetmény.

A zólyombrézói m. kir. vasgár fogyasztási szövetkezete a bérletében lévő henriktelepi kincstári vendéglőnél, távozás folytán megüresedő kezelői (üzletvezetői) állás betöltésére pályázatot hirdet.

A vendéglőt, mely mézszársékkal van egybekötve, a kezelőnek 1912. január hó 1-jével kell átvennie, illetőleg abban az üzletet akadálytalanul folytatnia. A vendéglőben kizárólag a fogyasztási szövetkezet italai mérhetők, melyek után a kezelő csaposdíjban részesül; míg a mézszársék

és konyha kezelése az üzletvezető saját számlájára történik, az árakat azonban a szövetkezet állapítja meg. Biztosítékul 3000 kor. teendő le. *Egyéb részletes feltételek a szövetkezet üzletvezetőségénél tudhatók meg.*

Pályázni akarók kérvényeiket, melyekben anyagi viszonyaikat, képzettségüket, előéletüket és kifogástalan erkölcsi viselkedésüket elfogadható módon tartoznak igazolni, f. é. november hó 15-éig a szövetkezet igazgatóságához nyújtásuk be. Előnyben részesítetnek az olyan pályázók, kik a mézszáros- és hentesiparban ki vannak képezve.

Zólyombrézó, 1911. október 23-án.

M. kir. vasgár
fogyasztási szövetkezete.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHEZETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Tisztítsd csak

Globus
Fémfiszítőkivonattal
a világ legjobb fémfiszítószeré

30000
CERES-DIJ-KIIRÁS

Azon célból, hogy a CERES-ételsírt ott is bevezessük, ahol azt régi szokásból vagy megokolatlan előítéletből kifolyólag még nem használják, azon kéréssel fordulunk hű vevőinkhez, akik meggyőződésből és praktikus tapasztalataik alapján használják ezen cikket, hogy a következő kérdésekre válaszolni sziveskedjenek:

1. Mi készítette Önt arra, hogy a Ceres-ételsírral kísérletet tegyen? 2. Milyen előnyei vannak ezen ételsírnak más ételsírokkal szemben? 3. Mely előnyei teszik azt Önre nézve nélkülözhetetlenné? 4. Ismerőseit hogyan győzi meg ezen előnyökről?

Ezen kérdésekre vonatkozó jó válaszokra a következő díjakat tűzzük ki, amelyek kisorolatnak:

1 díj á K	1000 = K	1000	20 díj á K	100 = K	2000
10 díj á K	200 = K	2000	1000 díj á K	20 = K	20000

Összesen . . K 3000

Azon pályázók között, akik a feleletek külalakja és tartalma folytán különösen jó válaszokat küldenek be, a következő nyeremények kerülnek kiosztásra:

1 nyeremény á K	1000 = K	1000	5 nyeremény á K	200 = K	1000
2 nyeremény á K	500 = K	1000	20 nyeremény á K	100 = K	2000

K 2000

K 3000

E pályázati bíróság, melynek összeállítását annak idején az újságokban közölni fogjuk, el fogja dönteni, mely válaszok fognak a 25.000 koronát kitevő díjak kioszthatása céljából kisorolatni és mely pályázók kapják meg a 28 nyereményt, melyek összege: 5000 K.

K 30.000.—

Ezen pályázaton mindazok részt vesznek, kik a fenti négy kérdésre vonatkozó jó választ alanti cégnek legkésőbb 1911. évi november hó 15-ig beküldik és legalább öt papírszalaggal (1/2 kg-os Ceres-kockák vagy csomagokról) igazolják, hogy a mi Ceres-ételsírnkat fogyasztják; minden további öt szalagért a jó válaszok beküldője egy-egy további sorszámot kap és ezáltal a sorsolásnál kettős, illetve többszörös esélye van.

A húzás a jegyzői szabályzat 88. szakasza értelmében a cs. k. körjegyző, Dr. Kopetz H. R. úr jelenlétében s irodájában 1911. évi december hó 20-án délelőtt 10 óra-kor fog megtartatni. A nyertesek a díjakat azonnal megkapják, minden levonás nélkül. Az összes nyertesek jegyzéke kinyomattatik és kívánatra bárkinek küldetik.

SCHICHT GYÖRGY R.-T., „Dij-pályázat“, AUSSIG, BÖHMEN.

Köhögés

rekedség, katarus, elnyálkásodás, görcs és hörghurut ellen milliók használják a **KAISER** mell-karamellait a három fenyővel. **6050** köj, hitel, orvosf és magánosok bizonyítványai a biztos eredményt igazolják. Igen egészséges és ízű bonbonok. Csomagban 20 és 40 fill. Dobozban 60 fill. Kapható: Márkus M. cukrászdájában, Mikóvnyai A. és Margótyi J. örökösai gyógytárában **Selmechányán**, Walko J. K. és Szentistványi A. Gőlnicbányán.

ÚJ MOSÓ- ÉS VASALÓ-INTÉZET.

Értesítés!

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy helyben. **Szentháromság-tér 34. sz. a. a „SZARVAS“-vendéglő épületében,**

mosó és vasaló-intézetet nyitottam.

Elvállalok mosás- és vasalásra mindennemű fehérneműt s azt szavatosság mellett **a legrövidebb idő alatt**, a legkényesebb követelményeknek is megfelelően, elkészítem. Mindenigyekezetem oda fog irányulni, hogy gyors, pontos és tiszta munka szállítása által a mélyen tisztelt közönség teljes megelégedését kiérdemeljem, miért is kérem szives pártfogásukat s vagyok kiváló tisztelettel

POSTRNÁK ISTVÁN.

Kézi-zálog árverés.

A „Selmei Népbank Részvénytársaság“ Igazgatósága közhírré teszi, hogy a lejárt és meg nem hosszabbított **3 hónapi kamattal tartozó**, kézi-zálog tárgyakra, úgymint: arany és ezüst órákra, láncokra, gyűrűkre, evőeszközökre és egyéb ékszerekre, valamint értékpapírokra **1911. november**

21-én délután 2 órakor saját intézeti helyiségében nyilvános árverést tart. — A zálogtárgyak **1911 november hó 20-áig meghosszabbíthatók.** Selmei Népbank Részvénytársaság Igazgatósága.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy november 1-től mint **női fodrásznő** óhajtanék itt letelepedni.

Tisztelettel **STEINER MARGIT.**
Bővebbet lapunk kiadóhivatalában.

Munkát vállal gyakorolt

monogrammhímző-nő.

Zug-utca 19. sz. alatt. I. em.

Papier à Cigarettes

ABADIE

HIRDETMÉNY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztály-sorsjáték (XXIX. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar Királyi Pénzügyminisztérium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Huszonkilencedik sorsjáték. **110,000** sorsjegy. **55,000** nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona Huzás: 1911. nov. 16. és 17.		Második osztály Betét 20 korona Huzás: 1911. dec. 13. és 14.		Harmadik osztály Betét 32 korona Huzás: 1912. jan. 9., 10. és 11.		Hatodik osztály Betét 24 korona Huzás 1912. március 20-tól április 18-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben 1.000,000 Egy millió korona.	
1 à	60000	1 à	70000	1 à	80000	1	Intal. Kor. nyer. a
1 à	20000	1 à	25000	1 à	30000	1	à
1 à	10000	1 à	10000	1 à	20000	1	à
1 à	5000	1 à	5000	1 à	150000	1	à
3 à 2000	6000	3 à 3000	9000	3 à 10000	30000	1	à
5 à 1000	5000	5 à 2000	10000	5 à 5000	25000	1	à
8 à 500	4000	8 à 1000	8000	8 à 2000	16000	1	à
30 à 300	9000	20 à 500	10000	10 à 1000	10000	1	à
100 à 100	10000	110 à 300	33000	120 à 500	50000	1	à
3350 à 40	134000	4350 à 80	348000	4850 à 130	630500	2	à
3500 nyer. Kor.	263,000	4500 nyer. Kor.	528,000	5000 nyer. Kor.	916500	2	à
Negyedik osztály Betét 40 korona Huzás: 1912. február 6, 7. és 8.		Ötödik osztály Betét 32 korona Huzás: 1912. március 1. és 2.				4	à
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona			5	à
1 à	90000	1 à	100000			25	à
1 à	30000	1 à	30000			50	à
1 à	20000	1 à	20000			405	à
1 à	15000	1 à	15000			760	à
3 à 10000	30000	3 à 10000	30000			1140	à
5 à 5000	25000	5 à 5000	25000			30600	à
8 à 2000	60000	8 à 2000	16000			33,000	nyer. és jutalom. korona
10 à 1000	10000	10 à 1000	10000				10.555,000
120 à 500	60000	20 à 500	60000				
4850 à 170	824500	3850 à 200	770000				
5000 nyeremény Korona	1.120,500	4000 nyeremény Korona	1.076,000				

Az I. osztály huzása **1912. november hó 16. és 17-én** tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási tereben. — Sorsjegyek a Magyar Királyi Szabadalmazott Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1912. évi október hó 22-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Tolnay Hazay.